

BARNE- OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENTET

Diskriminerings – og tilgjengelighetsloven iverksatt

*HVA BØR VÆRE SAFOS FOKUS NÅ?
Gardermoen 24. januar 2009*

*Kjell Erik Øie
statssekretær*

I de siste dagene har jeg:

- Reist med fly
- Tatt heis
- Lest aviser
- Kjørt bil
- Skrevet på PC
- Vært på restaurant
- Gått inn på hotellet her

Det har jeg gjort med den største selvfølgelge

Rett før sommeren vedtok Stortinget to lover:

- Felles ekteskapslov
- Diskriminerings – og tilgjengelighetsloven
- Begge lovene bygger på samme grunnleggende prinsipp:
  - **Alle skal med – ingen skal diskrimineres**
  - **Vi er stolte, men ikke fornøyde**

Norges strategi for bærekraft

”Regjeringen vil at produkter og omgivelser skal utformes på en slik måte at de kan brukes av alle mennesker i så stor utstrekning som mulig, uten behov for tilpasning og en spesiell utforming”

Hva gjør regjeringen

- Ny diskriminerings- og tilgjengelighetslov
- Ny handlingsplan for tilgjengelighet
- Indikatorer på tilgjengelighet
- Jobber med ratifisering av FN konvensjonen
- Ny samlet lov mot diskriminering
- Ny strategiplan for familier med barn med nedsatt funksjonsevne
- Personlig brukerstyrt assistent
- Kommunale og fylkeskommunale råd

Alle skal med

- Universell utforming handler om hvordan vi skal skape et samfunn der alle skal med
- For å få det til må vi ha et likestillingsperspektiv og et antidiskrimineringsperspektiv
- SAFO må synliggjøre utfordringer, og utfordre oss på løsninger og fremdrift

Universell utforming er viktig for oss som samfunn

- Retter seg mot mennesker med nedsatt funksjonsevne
- Er en fordel for de fleste av oss
- Er nødvendig av hensyn til den demografiske utviklingen
- Er samfunnsøkonomisk viktig – men koster penger
- Vi har gjennom FN forpliktet oss
- SAFO må gjenta disse argumentene

Diskriminerings – og tilgjengelighetsloven

- Betyr et paradigmeskifte
- Har begynt å virke
- Betyr ikke at vi er i mål

Universell utforming i loven:

- "Utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene slik at virksomhetens alminnelige funksjon kan benyttes av flest mulig"
- Universell utforming innføres som rettslig standard
- Brudd på plikten til universell utforming er å anse som diskriminering - likestillings - og diskrimineringsombudet
- SAFO må kritisere, men samtidig underbygge loven

Sektorlovgivningen blir viktig

- Ny plan – og bygningslov: Alt nytt skal være universelt utformet
- Sektorlovgivningen for transport: Alt nytt skal være universelt utformet
- IKT: Nye løsninger har frist 2011, eksisterende 2021
- Gis hjemler for å sette tidsfrister på eksisterende bygg
- NTP vil omfatte tiltak for økt tilgjengelighet
- SAFO må lobbe innenfor alle sektorer

Spesielle områder:

- Det innføres en generell tilretteleggingsplikt
- Det innføres en aktivitets – og rapporteringsplikt
- Det innføres en individuell tilretteleggingsplikt
- Varer og tjenester, offentlig informasjon samt spørsmålet om krav til digitale medier om teksting og tegnspråktolking utredes

Kostnader knyttet til universell utforming

- Gamle synder kan koste mye
- Nye tiltak koster lite
- Vi bruker 60 milliarder årlig på vedlikehold
- God planlegging er alfa og omega
- Safo behøver ikke ta stilling til kostnadene utad, men må erkjenne denne problemstillingen innad

Kommunale og fylkeskommunale råd

- Trådte i kraft 10. september 2007
- Viktig for å sikre brukermedvirkning
- Viktig som ressurs
- Viktig kompetanse og utviklingsarena

Ny handlingsplan for økt tilgjengelighet

- Bygge opp under loven
- Sentrale områder vil bli: bygg, uteområder, transport, IKT og arbeid
- Tydelig kommunefokus
- Ta innover seg funnene etter riksrevisjonens hovedanalyse av adgangen til samfunnslivet for personer med nedsatt funksjonsevne
- Planen er ikke endelig spikret. Hva tenker SAFO?

Strategiplan for familier med barn med nedsatt funksjonsevne

- Vi tar sikte på å legge frem en revidert plan i 2009
- Planen evalueres
- Det innhentes mer kunnskap om disse familiene (Midtlyng, Flatø, Fritidstilbud, personlig assistent, Dokumentasjonscenterets årsrapport
- Dette er ofte de utslitte familiene

To særskilte utfordringer:

- Kjølvannet av HVPU reformen – nye institusjoner eller videreutvikling av hjem?
- Integrering i norske skole, eller særtilbud?

Hvordan få alle med

- Et spørsmål om kunnskap og om holdninger
- Sektorlovgivningen blir viktig
- Lov om offentlig anskaffelse
- At DTL loven brukes blir viktig
- Sanksjonssystemet blir viktig
- Standarder må utvikles
- Holde fast ved paradigmeskiftet (fra helse og sosial til likestilling)

SAFOs rolle:

- Utålmodig
- Etterrettelig
- Ha kunnskap om politiske prosesser
- Ha et diskrimineringsperspektiv?
- Sentrale beslutninger og lokale handlinger?
- Prioritere? |

Og husk.....

Det motsatte av likestilling er urettferdighet